

წყლის ხარისხის ღაცვა

IX-XI კლასები

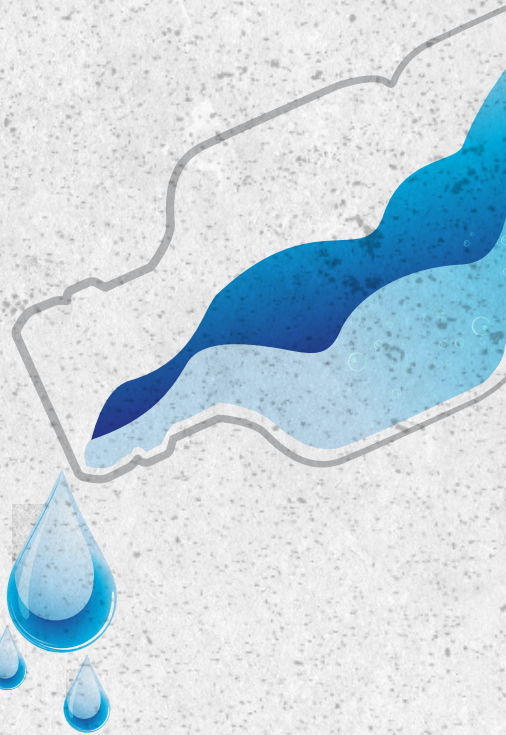
“წელის რაციონალური მოხმარება ქ.გორის საყოფაცხოვრებო სექტორში”,
“Rational Water Use in the Municipal Sector in Gori City”

წყლის ხარისხის დაცვა

დედაგინაზა არსაბული წყლის მთლიანი მოცულობიდან მხოლოდ 1%-ზე ნაკლებია ის წყალი, რომელიც გამოსადგება ადამიანისთვის. ოკეანეებისა და ზღვების წყალი მარლიანია და, შესაბამისად, მათი გამოყენება შეუქლებელია, ასეთია დედაგინის წყლების 71%. მცანარი წყლების აბსოლუტური უმრავლესობა კი მყინვარებსა და ღრმა მიწისქვეშა წყლებში თავმოყრილი და, აქედან გამომდინარე, მათი გამოყენება ან შეუქლებელია, ან დიდ დანახარჯებთან არის დაკავშირებული.

მიუხედავად ადამიანისთვის გამოსადგები წყლის ასეთი სიმცირისა, ეს წყლები ინტენსიურ ჯემოქმედებას განიცდიან და მათ დიდ ნაწილს დახინძურების საფრთხე ემუქრება. მართლაც, გლობალური მასშტაბით, კარის დახინძურებასა და კლიმატის ცვლილებასთან ერთად, წყლის დახინძურება ყველაზე აქტუალური გარემოსდაცვითი პრობლემაა.

რას არის წყლის დაბინძურება? - წყლის დაბინძურება არის წყლის ობიექტების (მდინარეების, ტბების, ზღვებისა და ოკეანეების, მიწისქვეშა წყლებისა და სხვ.) დაბინძურება, რაც, როგორც წესი, ალაჟიანის საქმიანობით არის გამოწვეული. ზოგ შემთხვევაში წყლის დაბინძურება ხუნებრივმა ფაქტორებმა შეიძლება განაპირობოს (მაგალითად ვულკანები, ცხვრელები ნარჩენები, მდინარეების მიერ ჩამოტანილი დვარცოფული მასა და ა.შ.), თუმცა დაბინძურების უმთავრესი წყარო მინც ალაჟიანის საქმიანობაა.

წყალი მაშინ ბინძურდება, როდესაც დაბინძურებლები - სხვადასხვა სახის ნარჩენები, ნაწილაკები, ქიმიური ნივთიერებები, ნარჩენი ზეთები, საყოფაცხოვრებო წყლები და ა.შ. - პირდაპირ ან არაპირდაპირ ჩაედინება წყლის ობიექტებში, გვინე ნივთიერებებისგან სათანადოდ განმედიის გარეშე. წყლის ობიექტებში დაბინძურებლების მოხვადრის წყარო, ძირითადად ალაჟიანთა ქვედეების შედეგია.

ბ. ან სანიტარისა ბ.

მინამატს დაავადება

ქალაქ მინამატში (იპარნია) 1908 წელს ექსპლუატაციური შევიდა სანაუის მარმობაელი ქარხანა. ქარხნის მუშაობის პრცესში ნარმომენილი ნარჩენები წლების განმავლობაში მინამატს გავლობლად, მინამატს ყურაში, იღვრებოდა. ერთ-ერთი მინიშნელობანი ნარჩენი სანარმომო პრცესში ვერცხლისწყლის სულფატი იყო. ზღვის ყურაში ჩაღვრნილი ნარჩენებით ბინძურებოდა იქ მობინადრა იხთიოფუნა. ქალაქ მინამატს მონახლოების დიდ ნაწილს მეთეზებები ნარმომგადენენ, როგობებიც თავს მინამატს ყურაში თეზეობით ირჩადენენ. შედეგად, მინამატს მცხოვრებლებშიც გამოვლინდა დაავადება, როგელიც, როგორც ბიიჩევა, ამტ ორბანიზეში ვერცხლისწყლის გედალ შემცველობას უკავშირდებოდა. ამ დაავადებას მინამატს დაავადება დაერქვა. ამ ფაქტის შედეგ სანარმომონისო საზოგადოებამ მოახდინა მობილიზება გარემოში ვერცხლისწყლის უპრცეროლო გავრცელების წინააღმდეგ საბრმომკველად, რაც შეხაბაის სანარმომონისო ხელშეპრულებაში აისახა, ეს დოკუმენტი დღეს „მინამატს პრვენციის“ სახელით არის ცნობილი.

დაბინძურებული წყალი საფრთხეს წარმოადგენს როგორც წყლის ცოცხალი ბარემონთვის, ასევე ყველა იმ ცოცხალი ორგანიზმისთვის, რომელთათვისაც წყალი არსებობისთვის აუცილებელი ნივთიერებაა. ასეთი კი არაქცეივლად დადაინის ყველა ცოცხალი ორგანიზმი. წყლის დაბინძურება უარყოფით გავლენას ახდენს არა მხოლოდ კონკრეტულ სახეობებზე, არამედ დადაინისა არსებულ სიცოცხლეზე მთლიანად.

წყლის დაბინძურების შედეგად იღუაბინან და ნდგურდებინან წყლის ორგანიზმები (თევზები, წყლმცენარეები, უხარხარ-ლოები და ა.შ.). წყლის დაბინძურება მიზანია მრავალი დაავადების გავრცელებისა, განსაკუთრებით კი შედარებით ნაკლებად განვითარებულ ქვეყნებში. წყლის დაბინძურება ხშირ შემთხვევაში გავლენას ახდენს მთლიან კვებით ჯაჭვზე, როდესაც კვებითი ჯაჭვის ქვედა საფეხურის წყლის ორგანიზმები დაბინძურებული წყლიდან საკვების მუშეოებით იღებან სახიფათო ნივთიერებებს და, შედეგად, ეს ნივთიერებები გადადის ჯაჭვის ზედა საფეხურზე მდგომ ორგანიზმებში. ამავე გზით სახიფათო ნივთიერებები შეიძლება მოხვდეს ადამიანის ორგანიზმშიც.

გააკეთეთ თავად

- ღაფიქრდით და გაანალიზაოთ, წყლის გარემოს რა სახის დაზიანება შეიძლება გამოიწვიოს სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო, საყოფაცხოვრებო საქმეებში თქვენს ქალაქში. იფიქრეთ ამგვარი დაზიანების მაგალითების შესახებ თქვენ ირგვლივ. საბოლოოდ მოამზადეთ პრაქტიკული (იკონობრაფიკა) და იმსჯელეთ მასწავლებელსა და მეგობრებთან ერთად.
- მეგობრებთან ერთად მოიფიქრეთ, როგორ შეიძლება ავიცილოთ თავიდან წყლის დაზიანება ჩვენ გარშემო.

გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) და გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის (GEF) "მთკვერი II" პროექტის ფარგლებში, არასამთავრობო ორგანიზაცია „გარემო და განვითარება“ ხსორციელებს სადემონსტრაციო კამპანიას „წყლის რაციონალური მოხმარება ქ. გორის საყოფაცხოვრებო სექტორში“.

გარემო და განვითარება

 რაჭაძის ქაჩა N29 0179, თბილისი, საქართველო

 info@envdevelopment.org

 www.envdevelopment.org

შამოგვიანდით ფინანსა და ინსტაგრამ გვერდზე:

 „Water for all - Gori“

 „Water for all - Gori“